

Nr 63.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete; given Stockholms slott den 14 februari 1947.

Under åberopande av bilagda, i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

GUSTAF.

John Ericsson.

F ö r s l a g

till

L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

Härigenom förordnas, att lagen den 30 juni 1943 om tillståndstvång för byggnadsarbete, vilken enligt lag den 21 juni 1946 (nr 342) gäller till och med den 30 juni 1947, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1948.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31
januari 1947.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL,
GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG,
ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler statsrådet Ericsson fråga angående *förlängd giltighet av lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete* samt anför därvid följande.

Lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete gäller — sedan dess giltighetstid blivit förlängd, senast genom lag den 21 juni 1946 (nr 342) — till och med den 30 juni 1947.

Lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete stadgar i 1 §, att Konungen äger vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, i den mån det finnes erforderligt för att upprätthålla ett fast penningvärde och befrämja en ändamålsenlig användning av förnödenheter och arbetskraft, förordna, att 2—7 §§ i lagen skola äga tillämpning. I 2 § stadgas, att byggnadsarbete icke må bedrivas utan särskilt tillstånd (byggnadstillstånd), vilket meddelas av Konungen eller, i den mån Konungen därom förordnar, av myndighet, åt vilken Konungen uppdrager att utöva tillsyn över tillämpningen av lagen. Vidare innehåller lagen, i 3 § definition å begreppet byggnadsarbete, i 4 § föreskrift om att i byggnadstillstånd må stadgas begränsning eller villkor för arbetets bedrivande eller för användningen av förnödenheter eller arbetskraft, i 5 § bestämmelse om undantag i vissa fall från kravet på tillstånd för byggnadsarbete, i 6 § stadgande om rätt till tillträde till arbetsplats m. m. för dem, som ha att taga befattning med tillsyn över efterlevnaden av lagen, samt i 7 § åläggande för den, som bedriver byggnadsarbete, samt för hos honom anställd arbetstagare att lämna de upplysningar och förete de handlingar, som äro erforderliga för tillsynens utövande. Slutligen finnas i lagen straff-, åtals- och fullföljdsbestämmelser ävensom stadgande, enligt vilket Konungen eller efter Konungens förordnande tillsynsmyndigheten äger meddela närmare tillämpningsföreskrifter.

Genom kungörelse den 29 juli 1943 (nr 640; ändr. nr 882/1943, nr 148/1945, nr 752/1945 och nr 222/1946) med tillämpningsföreskrifter till lagen den

30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete, vilken kungörelse trädde i kraft den 1 augusti 1943, har Kungl. Maj:t förordnat, att 2—7 §§ nyssnämnda lag skola äga tillämpning samt meddelat tillämpningsföreskrifter till lagen.

Föredraganden.

I sin redogörelse till årets statsverksproposition för finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1947/48 jämte därmed sammanhängande frågor har chefen för finansdepartementet till behandling upptagit frågan om åtgärder för att hålla vår prisnivå i stort sett oförändrad. Beträffande investeringsverksamheten har han därvid anført, att man sökt bereda strävandena att begränsa investeringarna något fastare utgångspunkter genom ett utkast till allmän investeringsbudget för byggnads- och anläggningsverksamheten år 1947. I detta utkast, vilket såsom bilaga fogats vid statsverkspropositionen (Inkomstbilagan, Bihang 4) har inledningsvis anförts, att investeringarna efter kriget tenderat att stiga till en ur olika synpunkter alltför hög nivå samt att den viktigaste orsaken härtill utan tvivel vore att alla slag av civila investeringar blivit eftersatta under krigsåren och att det allmänna konjunkturläget och förväntningarna angående den framtida prisutvecklingen verkat utlösande på dessa eftersatta behov.

I utkastet till investeringsbudget har vidare anförts att det möter betydande svårigheter att för någon längre tid framåt överblicka tillförseln av byggnadsmaterial, särskilt med hänsyn till ovissheten om den framtida utvecklingen av importen. Tillgången på fossilt bränsle torde komma att förbli knapp även under år 1947 och detta begränsar möjligheterna till inhemsk produktion av flera viktiga byggnadsmaterial. En begränsning av byggnadsverksamheten blir därför nödvändig om man vill förebygga att färdigställdhet av byggena fördröjes genom brist på material. I samband med den ökade byggnads- och anläggningsverksamheten under år 1946 har antalet byggnadsarbetare ökat med omkring 10 000 man. Byggnadsverksamhetens konkurrens med andra delar av näringslivet om den tillgängliga arbetskraften har sålunda skärpts. Med hänsyn till den allmänna knappheten på arbetskraft har det ansetts vara önskvärt, att inrikta byggnadskontrollen så, att i varje fall en fortsatt ökning av byggnadsarbetarkåren förhindras. Det har även ansetts önskvärt att om möjligt minska byggnadsvolymen från 1946 års höga nivå, varigenom arbetskraft skulle kunna lösgöras för andra arbetsuppgifter. En återhållsamhet i fråga om investeringarnas omfattning är slutligen även motiverad med hänsyn till det allmänna konjunkturläget.

Av vad sålunda och i övrigt anförts i investeringsbudgeten, till vilken jag här torde få hänvisa, framgår att förhållandena alltjämt äro och kunna förväntas förbli sådana, att en fortsatt tillämpning av lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete efter den 30 juni 1947 torde vara ofrånkomlig. På grund härav synes lagen böra erhålla förlängd giltighet, förslagsvis till och med den 30 juni 1948.

Föredraganden hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete*, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemstäl-
lan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Per Ihrfelt.

¹ Denna bilaga, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 10 februari 1947.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden LAWSKI,
GYLLENSWÄRD,
NISSEN,
regeringsrådet KUYLENSTIERNA.

Enligt lagrådet den 7 februari 1947 tillhandakommet utdrag av protokoll över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 31 januari 1947, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upp- rättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av chefen för socialdepartementets rättsavdelning revisionssekreteraren L. G. Ohlsson.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Åke Mossler.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 februari
1947.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler statsrådet Ericsson lagrådets den 10 februari 1947 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 31 januari 1947 remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete* samt hemställer, att förslaget, vilket av lagrådet lämnats utan erinran, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Nils Hedfors.
